

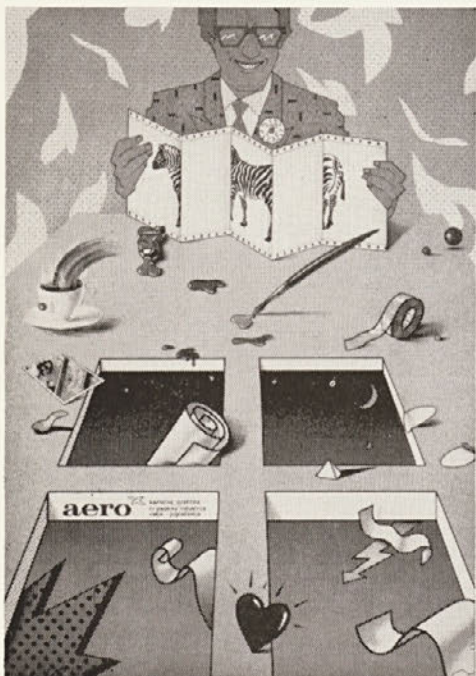
PROJEKCIJA
KRYVAŠA KASDELJA
Y CELJU

naš aero

7
'84

naš aero

glasilo kemične, grafične
in papirne industrije celje

celje, september 1984

letnik XXIII – številka 7

uredniški odbor

ivanka čater, rado čepič,

slavka hladnik, jože jazbec,

jelka kajtna, vera radič,

miro ribežl, cvetka robas,

tone svetelšek, tone škerbec,

srečko vavričuk, tine žnidar

svet glasila

albina cizej, milena krizman,

vladimira notar, ivica stare,

gregor švab, bojana videnšek

glavna in odgovorna urednica

jelisaveta podgornik

tehnično vodstvo

peter oset

uredil

tone škerbec

oblikovanje naslovne strani

minja bajagić

fotografije

boris trstenjak

tisk

aero, tozd grafika

za tiskarno drago vračun

naslov uredništva
kadrovski in splošni sektor aero
celje, čuprijska 10

po mnenju republiškega sekretariata za prosveto
in kulturo, št. 33-316/78, je glasilo naš aero
oproščeno temeljnega dvaka od prometa
proizvodov

glasilo izhaja desetkrat letno
naklada 2.300 izvodov

SLAVNOSTNA SEJA DELAVSKEGA SVETA DO AERO

Za delavce naše delovne organizacije je bil v DNEVIH AERA gotovo najbolj slavnosten trenutek – seja delavskega sveta DO Aero.

Predsednik delavskega sveta DO Aero, Dušan Božič, je po pozdravu govoril o pomenu našega praznovanja:

Tudi letos smo v naši delovni organizaciji pripravili in izvedli DNEVE AERA, ki so posvečeni več pomembnim dogodkom:

- pred 34. leti – 9. septembra 1950 smo v Aeru izvolili prvi delavski svet,
- pred 38. leti – leta 1946 je bil ustanovljen Aero,

- pred 5. leti – leta 1980 smo sprejeli samoupravno odločitev in prvič svečano obeležili dneve Aera,

- na današnji seji bomo podelili priznanja in odlikovanja Aera našim najprizadevnejšim sodelavcem.

Združeni – močnejši, so besede, ki pronicajo v zavest in delo naših delavcev in zrcalijo prizadevno sodelovanje ter dajejo celovito podobo združitve znanja, izkušenj in skupne volje za premagovanje težav za uspešen nadaljni razvoj na vseh področjih dela in življenja. Prireditve in dogodki, ki se vrstijo v prazničnih dneh, imajo poleg svečanosti in množičnosti tudi širši družbeni pomen.

Seveda pa vse obeležujemo skromno, vendar ponosno, s prepričanjem, da je vse to, kar smo dosegli, rezultat našega skupnega zavestnega dela, prizadevanj in tudi odrekovanja. Posamezni dogodki v DNEVIH AERA pred-

stavljajo precejšen del življenjskega utripa v naši delovni organizaciji. V ospredju pa je človek – delavec, ki v sedanjem težkem gospodarskem trenutku odločno ustvarja pogoje za boljše gospodarske učinke.

Zato so pomembni dogodki slavnostne seje delavskih svetov TOZD in DSSS posvečeni delovnim jubilejom, svečana seja delavskega sveta delovne organizacije pa pomeni praznovanja in obeleževanja naše bogate zgodovine ter podelitvi priznanj in odlikovanj najuspešnejšim sodelavcem.

Vsakoletno srečanje z našimi upokojenimi sodelavci, s katerimi se ohranjajo dobri stiki, je prijetno, poudarja pa jih želja, da ostajajo dobro povezani z delovno organizacijo. Delavci Aera smo znani tudi kot uspešni športniki in rekreativci v prostem času, zato so bila v prazničnih dneh pripravljena različna tekmovanja in aktivnosti. Osrednji dogodek letošnjih DNEVOV AERA je bil obisk predstavnikov Akademije likovnih umetnosti iz Ljubljane – predsednika sveta akademije dr. Emila Rojca, prodekan dr. Bogoslava Kalaša, predstojnikov oddelkov, rednih profesorjev in študentov, ki jih z Aerom povezuje samoupravni sporazum, katerega temelj je krepitev povezovanja in sodelovanja organizacij združenega dela materialne proizvodnje in znanstvenih vzgojno-izobraževalnih organizacij. Tako uresničujemo svobodno me-

Leta 1980 smo se torej odločili, da bomo vsako leto delovno in manifestativno počastili obletnico začetka uveljavljanja delavskega samoupravljanja v naši družbeni skupnosti in delovni organizaciji.

Naši DNEVI AERA so poglobljeni pregledi delovnih prizadevanj in dejavnosti v delovni organizaciji, poudarjeni pa so s širokim pristopom do povezanosti z družbo in posameznikom – občanom in delavcem v združenem delu.

V naših prazničnih dneh ocenjujemo delovne dosežke in uspehe. V preteklih letih smo prav v teh dnevih v Aeru predajali namenu pomembne nove naložbe, cilj in smoter našega praznovanja pa je gotovo v stalnem izpolnjevanju tvornejše in trdnjše povezanosti vseh nas 2500 delavcev Aera.

njavo dela na osnovi samoupravno dogovorjenih skupnih potreb in interesov dohodkovnih zmožnosti ter tehničnih in kadrovskih zmogljivosti, skladno z načrti in programi udeležencev sporazuma.

Študenti likovne Akademije so si med obiskom izbrali tudi motive za svoja dela na temo Aero, ki bodo nekoliko kasneje razstavljeni v delovni organizaciji.

Likovni amaterji – naši sodelavci pa so odprli razstavo svojih del v muzeju revolucije v Celju.

Zanimiva in zelo obiskana so bila tudi »odprta vrata« v naši delovni organizaciji, odprta občanom za ogled proizvodnih obratov, namenjena pa predvsem mladim za odločitve pri izbiri poklica.

naš aero 154

Letošnje prireditve in dogodki v dnevih Aero so tudi korak v leto 1985, ko bo naša delovna organizacija slavila pomemben jubilej – 35 let samoupravljanja!

Direktor delovne organizacije, Milan Zupančič, je poudaril pomen prazničnih dni in izrekel prisrčne čestitke vsem prejemnikom odlikovanj in priznanj za izredne delovne uspehe.

Današnja sejo delavskega sveta delovne organizacije Aero bomo slavnostno obeležili tudi s kulturnim programom, v katerem se bodo predstavili mešani pevski zbor Aero in člani dramske skupine v naši delovni organizaciji Alenka Toman, Dušan Cafuta in Dušan Vešligaj.

Delavci Aero smo se odločili za načrtno spremljanje in beleženje delovnih uspehov naših sodelavcev na različnih področjih dela z namenom, da bi jih v času njihove delovne aktivnosti spodbudili in nagradili ter dali priznanje našim negdanjim dolgoletnim sodelavcem.

Današnja svečanost je priložnost, da podelimo priznanja naše delovne organizacije za letošnje leto.

Komisija za priznanja in odlikovanja delovne organizacije AERO je letos v razpisnem roku prejela 16 predlogov za podelitev priznanj in odlikovanj posameznim delavcem.

Po pregledu predlogov je komisija predlagala delavskemu svetu naše delovne organizacije, da podeli štiri zlata, štiri srebrne in tri bronaste znake AERA in priznanja s posvetilom. Delavski svet delovne organizacije AERO je na svoji seji, 28. avgusta 1984, po temeljiti obravnavi sprejel sklep, da naj komisija ponovno preuči in oblikuje predlog skladno s Pravilnikom o podeljevanju priznanj in odlikovanj delovne organizacije AERO, v smislu podelitve enega zlatega, dveh srebrnih in treh bronastih znakov.

Komisija je predloge ponovno pregleдалa in se odločila, da predlaga za podelitev priznanj in odlikovanj tiste delavce, ki so v preteklem obdobju dosegali izredne delovne rezultate v neposredni proizvodnji.

Delegati delavskega sveta delovne organizacije so tako oblikovani predlog komisije soglasno potrdili.

Zlati znak AERA in priznanje s posvetilom je prejel: **Albert BRENCICE** – rojen 6. februarja 1930 v Celju, sestavljalec mas in tekočin v obratu

impregniranih papirjev v TOZD Kemija Celje.

Albert Brence je v Aeru zaposlen od 21. decembra 1959. Je skromen delavec, ki se ni veliko angažiral pri delu samoupravnih organov in DPOk temveč je svoje znanje posvetil opravljanju svojih delovnih obveznosti. V vseh letih uspešnega dela si je pridobil mnogo tehnološkega znanja, saj celotno delo opravlja povsem samostojno. Delavec nikoli ni odklanjal naloženega dela tudi na dela proste dni.

Delo je vedno opravil pravočasno, tako da v obratu zaradi njegovega dela nikoli ni bilo zastojev, oziroma materialne škode.

S svojim vzornim in discipliniranim delom si je pridobil med sodelavci in vodstvenimi delavci spoštovanje in zaupanje.

Tovariš Brence je lahko vzor delovnega, predanega in skromnega delavca, ki zato zvojo prizadevnost prav gotovo zasluži in tudi moralno priznanje.

Srebrni znak AERA in priznanje s posvetilom sta prejela:

Slavko CESTNIK – rojen 27. septembra 1928 v Črnem Vrhu pri Taboru, vodja skupine v tiskarni v TOZD Kemija Šempeter.

Slavko Cestnik je zaposlen v Aeru, TOZD Kemija Šempeter že od samega začetka.

Vsi ga poznamo kot pridnega in vestnega delavca, ki rad pomaga sočloveku in uživa v naravi, saj je tudi navdušen lovec.

V družbenopolitičnem življenju sodeluje že od samega začetka. Opravljal je funkcije predsednika delavskega sveta, IO OO ZSS in druge.

Sedaj je predsednik Lovske družine Tabor, načelnik narodne zaščite v TOZD, predsednik delegacije SIS za invalidsko in pokojninsko zavarovanje, član sveta KS Tabor in drugih organov v TOZD ter izven njega.

Menimo, da si je s svojim dolgoletnim delom zaslužil, da se ga tudi v Aeru spomnimo in mu damo priznanje kot spodbudo za nadaljnje delo.

Vinko GREGORIN – rojen 11. novembra 1951 v Goričanah, električar za krmilno in regulacijsko tehniko v TOZD Tovarna celuloze in papirja Medvode.

Vinko Gregorin je zaposlen v TOZD Tovarna celuloze in papirja Medvode od leta 1973, kot delavec za splošno vzdrževalna dela na električnih napravah. Glede na njegovo strokovno zavzetost je napredoval v letu 1974 na delovno mesto električarja za splošno vzdrževalna dela in dežurstvo. Ker je bil zainteresiran, da si pridobi znanje, s katerim bi pripomobel k večji proizvodnji, je bil v času investicije premeščen na papirni stroj, na delovno mesto električarja za krmilno in regulacijsko tehniko. Ob izgradnji papirnega stroja je vseskozi sodeloval v montažerski skupini z delavci zunanjih izvajalcev. Že ob zagonu papirnega stroja se je izkazala pravilna odločitev, da se je tovarišu Gregorinu zaupalo tako odgovorno elovno mesto. Takoj je obvladal večji del moderne tehnike, posebno še tehnologijo vodenja papirnega stroja in izdelave papirja. Zaradi njegove zavzetosti pri delu je napredoval na delovno mesto

skupinovodje v elektrodelaavnici. Danes je usposobljen in pripravljen se vključiti v upravljanje zahtevnih nalog pri elektro vzdrževalnih delih in nemoteni proizvodnji papirnega stroja. Glede na njegove delovne vrline se je strokovno izpopolnjeval pri dobaviteljnih elektroopreme.

To strokovno znanje prenaša na svoje sodelavce in s tem mnogo pripomore k nemoteni uspešni proizvodnji tovarne.

Tovariš Gregorin velja v naši tovarni za enega najbolj vzornih delavcev in je tako rekoč nepogrešljiv strokovnjak za vzdrževanje izredno zahtevnih elektrovzdrževalnih del.

S svojo strokovnostjo, prizadevnostjo, vestnostjo in izrednih zalaganjem je tovariš Gregorin večkrat preprečil marsikateri zastoj v tovarni,

predvsem v novem obratu proizvodnje papirja.

Če nastopijo nujni primeri za odpravo okvar, je tovariš Gregorin vedno pripravljen, pa najbo to ponoči, ob nedeljah ali praznikih.

Aktivno je pomagal pri zagotavljanju pogojev za rekreacijo in letovanje naših delavcev.

Kot priznan strokovnjak na področju avtomatizacije je bil vključen v ekipo, ki je sodelovala na rekonstrukciji obrata »CELULOZE«, kjer je pokazal izredno prizadevnost in požrtvovalnost.

Po ustanovitvi nove KS Vaše – Goričane se je tovariš Gregorin aktivno vključil v organe te skupnosti ter pokazal veliko zagnanost, da bi v tej KS dosegli večji napredek na vseh področjih.

Bronasti znak AERA in priznanje s posvetilom je prejel: **Maksim POTOČNIK** – rojen 16. oktobra 1938 v Hotavljah, skupinovodja vzdrževanja v TOZD Tovarna celuloze in papirja Medvode.

Maksim Potočnik se je zaposlil v Tovarni celuloze in papirja Medvode leta 1978. Ker je prišel iz sorodne to-

varne in z dolgoletnimi izkušnjami, se je zelo hitro vključil v proizvodni proces papirnice. Njegovo izredno prizadevnost pri delu je vodstvo vzdrževanja hitro opazilo in že letga 1979 je napredoval v skupinovodjo.

Danes je tovariš Potočnik vzgled mlajšim sodelavcem, saj je vedno pri-

pravljen priti v tovarno in to v papirnico ali celulozo in odpraviti napake.

Tov. Potočnik se je pri svojem delu in z velikim delovnim elanom utrdil tudi z inovacijsko nalogo z naslovom »Zamenjava gumi prevleke razpenjalnih valjev«.

Razpenjalni valji, ki so vgrajeni v tehnološkem procesu proizvodnje papirja, so se pred realizacijo predloga, ki ga je dal tov. Potočnik obnavljali v firmi WINTTLER v Zahodni Nemčiji, kjer je obnova enega valja stala 8.150 zahodnonemških mark. Vzporedno s tem pa so nastali še ostali, ne-

posredno s tem povezani stroški (carina, tovornina, skladiščni stroški, PTT in bančni stroški), kar je še povečalo tovrstna plačila za približno 20 odstotkov. Izračunana je čista gospodarska korist:

1. Obnova v inozemstvu za 3 valje je 1.017.459 din.

2. Obnova doma je 256.898 din.

Čista gospodarska korist je 760.761 din.

Ceprav tovariš Potočnik v naši tovarni nima dolgega delovnega staža, se aktivno vključuje v delo samoupravnih organov in je bil član delavskega

sveta v preteklem mandatnem obdobju.

Izredno prizadevnost je pokazal pri delih na rekonstrukciji obrata »PROIZVODNJE CELULOZE«.

V teh letih, kar dela v naši tovarni se je s svojo požrtvovalnostjo in strokovnim znanjem ter družbenopolitično aktivnostjo uveljavil kot vzoren član kolektiva.

ZLATI ZNAK AERA IN PRIZNANJE S POSVETILOM so prejeli upokojeanci:

TOZD Kemija Celje

ŽOHAR Silva
VODEB Mira
SREBOT Karla
GNUS Anica

za 35 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero
za 32 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero
za 30 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero
za 27 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero

TOZD Kemija Šempeter

ŠARLAH Janko

za 35 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero

TOZD Grafika

BORŠIČ Anica
ULAGA Bogomil
JAVORŠEK Aleksander
VOVK Dragica
VREČEK Ida
ŠEŠIČ Štefka
NOVAČAN Vera

za 35 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero
za 32 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero
za 31 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero
za 31 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero
za 27 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero
za 27 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero
za 25 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero

TOZD Tovarna celuloze in papirja Medvode

AVGUŠTIN Alojz
GABER Cirila
PETELINKAR Franciška
KOPRIVNIK Ivan
HALILOVIČ Mustafa
JENKO Jože
SVOLJŠAK Franc
GABER Albin
DOBNIKAR Franc
PLEŠEC Rudi
PETAČ Marija

za 35 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero
za 35 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero
za 35 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero
za 34 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero
za 33 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero
za 33 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero
za 32 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero
za 29 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero
za 27 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero
za 27 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero
za 26 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero

TOZD Trženje

MRAK Marija
JAVORŠEK Stanislava

za 26 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero
za 26 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero

SREBRNI ZNAK AERA IN PRIZNANJE S POSVETILOM

TOZD Kemija Celje

ORAC Justina

za 20 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero

TOZD Grafika

KRAJNC Jožefa
ŽIGON Ernesta

za 23 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero
za 20 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero

TOZD Tovarna celuloze in papirja Medvode

DRAKSLER Anton
OVEN Franc
PLEŠEC Marija

za 22 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero
za 21 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero
za 20 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero

DSSS

ŽOHAR Dragica
PRITEKELJ Anica

za 23 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero
za 21 let izredne delovne uspešnosti v DO Aero

DNEVI AERA '84 – ČETRTEK, 6. SEPTEMBER

DELOVNI JUBILANTI SO PRAZNOVALI

Na slavnostnih sejah delavskih svetov v temeljnih organizacijah in delovni skupnosti skupnih služb je bila osrednja pozornost namenjena našim delovnim jubilarantom. Na posnetkih iz tozda Grafika in Delovne skupnosti skupnih služb smo zabeležili le skromen delček pozornosti in prijetnega vzdušja, ki je preveval naše sodelavce ob čestitkah in nagradah.

Za 10, 20 in 30 letni delovni jubilej tudi mi čestitamo našim sodelavcem:

TOZD KEMIJA CELJE

10 LET

Arzenšek Rozalija
Bah Jožef
Bašič Barbka
Belina Marija
Benko Franc
Brajkovič Miljenko
Četina Vesna
Furlan Marjan
Gojšnik Janez
Gregorin Cvetko
Horjak Marjan
Karaič Kristina
Kuntara-Kranjc Mihael
Nemec Franc
Patrčević Andrija
Pavlovič Stjepan
Seles Marjana
Špeglič Pavel
Tičer Marija
Videnšek Jelka
Volavšek Stanislava
Zapušek Jože
Zupanc Srečko

Iršič Blaženka
Kladnik Vincenc
Kerš Marjeta
Krajnc Franc
Kramberger Boris
Kranjc Milena
Novak Karl
Podvratnik Alojz
Seničar Benedikt
Svetelšek Anton
Taciga Stanislav
Trobiš Alojzija
Vinder Anica
Zendzianowsky Henrik

Kostanjšek Janez
Masnec Edvard
Pinter Peter
Radišek Jožef
Šlander Rudolf
Štifter Franc
Udrih Jožefa

20 LET

Korun Zlatka
Kostajnshek Jožef
Kotnik Bruno
Utrankar Marjan

30 LET

Gaberšek Vida
Janežič Helena
Kuder Jože
Rehar Janez
Štorek Doroteja
Tomažič Ana
Žgajner Silva
Gnus Anica

30 LET

Ažnik Alojzija
Cestnik Venčeslav
Hribaršek Margareta
Miklavc Ludvik
Ocvirk Rafael
Počivalšek Jožefa
Smisl Franc
Zagoričnik Filip

20 LET

Bednjički Stjepan
Berišaj Kristina
Cepuš Hedvika
Gradič Ana
Hauptman Rozalija

10 LET

Beričič Milena
Blatnik Pavla
Bračko Slavica
Brec Ivan
Kocjančič Aleksander

TOZD GRAFIKA

10 LET

Amanović Irena
Črepinšek Janez

Gobec Darko
 Grosek Frančišek
 Inkret Franc
 Jošt Zdravko
 Kajba Milivoj
 Kline Karolina
 Kresnik Matej
 Markovič Živka
 Medenjak Vladimir
 Očko Zlata
 Podplatan Bogdan
 Ramšak Marko
 Urleb Vida
 Vinder Blanka
 Žilavec Miroslav
 Žonta Marjan

TOZD TOVARNA CELULOZE IN PAPIRJA MEDVODE

10 LET

Avdič Fikret
 Avdič Hasan
 Avdič Ramiz – 1955.
 Babnik Franc
 Đuretić Milisav
 Durmišević Zekerij
 Ereiz Karlo
 Grošič Sulejman
 Jukić Ivo

Skofic Bojan
 Trtnik Bojan
 Žnidaršič Marija

30 LET

Debeljak Milan
 Dobnikar Jože
 Grošelj Silva
 Lap Mihaela
 Ločniškar Jože
 Plešec Marija
 Pleterski Breda
 Sabolčec Juraj
 Šušteršič Anton

20 LET

Cene Silva
 Črepinšek Vitomir
 Čuvan Hinko
 Djurkas Franjica
 Faktor Konrad
 Gajšek Ludvik
 Gajšek Vladimir
 Habjan Milena
 Hanžič Karolina
 Hiršbek Peter
 Horvat Fridrih
 Kranjc Peter
 Krulec Martin
 Lovrenčak Franc
 Lugiarič Stjepan
 Pilko Terezija
 Planinšek Zmagoslav
 Ribežl Marjan
 Ropotar Martin
 Sluga Miroslav
 Horvat Janez
 Škorc Mirko
 Važič Simon

Knific Janec
 Kolak Miro
 Kuburić Zijad
 Lešnjak Anton
 Markotič Slavko
 Memić Nijaz
 Osredkar Ivana
 Plešec Drago
 Stojanović Miroljub
 Tehovnik Pavel
 Veber Marija
 Zupanc Marjan
 Žerjav Bojan

20 LET

Barle Matevž
 Bertoncej Marija
 Brdnik Franc
 Glavan Martina
 Hafner Regina
 Kuburić Derviš
 Mušič Dedo

30 LET

Brezovački Avgust
 Dudar Natalija
 Flis Darinka
 Gomze Angela
 Hudovernik Gabriela
 Ivančič Marija
 Mastnak Marija Ana
 Šaranin Ivanka
 Zebec Alojz

TOZD TRŽENJE

10 LET

Djurdjevič Olga
 Glavan Sašo
 Jager Miroslav
 Jezernik Metka
 Kamberi Ramadan
 Kitek Jaroslav
 Krumpak Davorin
 Novak Janez
 Ropas Milan
 Štrajhar Irena

20 LET

Bastl Peter
 Jazbec Marjeta
 Kelner Franjo
 Kerk Milena
 Koštomaj Otmar
 Novak Daniel
 Sešlar Ema
 Slamnik Jože
 Turnšek Hilda
 Žnidar Karol

30 LET

Kramperšek Pavel
 Lesjak Peter

DSSS

10 LET

Arčan Vlasta
 Brežigar Milena
 Brežnik Marija
 Cirman Ida
 Grašič Marjan
 Ilovar Romana
 Klemenčič Edita
 Kopše Terezija
 Krašovec Sonja
 Kvas Irena
 Ogorevc Bojan
 Perkovič Danica
 Pišek Silva
 Vrečer Biserka
 Završnik Janja
 Židanik Elizabeta

20 LET

Čretnik Jožica
 Krajnc Erika
 Podsedenshek Pavla
 Senica Stanislav
 Voga Edvard

30 LET

Gologranc Erna
 Janušič Ana
 Kop Ljudmila
 Kroflič Marija
 Murko Katica
 Tajnšek Danica
 Trglavčnik Olga

NAMIZNOTENIŠKI TURNIR

Igralci namiznega tenisa so se v DNEVIH AERA pomerili na Trgu V. kongresa.

Nastopile so ekipe EMA, ŽTP in AERA.

Rezultati:

AERO : EMO - 5 : 0

ŽTP : AERO - 5 : 2

EMO : ŽTP - 1 : 5

Prvo mesto so osvojili igralci ŽTP, drugi so bili naši tekmovalci, tretja pa je bila ekipa EMA.

**DELOVNI OBISK PREDSTAVNIKOV AKADEMIJE
LIKOVNIH UMETNOSTI IZ LJUBLJANE**

Osrednji dogodek letošnjih dnevov Aera je bil namenjen prikazu likovne ustvarjalnosti naših delavcev ter srečanju s predstavniki Akademije likovnih umetnosti iz Ljubljane.

Amaterska likovna dejavnost se je v petih letih, kolikor obstaja skupina likovnih amaterjev v okviru komisije za kulturno dejavnost pri Konferenci sindikata Aero, zelo razmahnila.

Od prvih začetkov, ko je v skupini delovalo pet amaterjev, se je število povzpelo že na sedemnajst.

Vse to je vodilo odbor za organizacijo DNEVOV AERA, da je sprejel sklep, da je letošnji osrednji dogodek omenjenih svečanosti posvečen likovni dejavnosti.

3. septembra so našo delovno organizacijo obiskali predstavniki Akademije likovnih umetnosti iz Ljubljane: predsednik Sveta akademije dr. Emil Rojc, prodekan dr. Bogoslav Kalaš, prof. dr. Gustav Gnamuš, prof. Drago Tršar in dr. Vida Hudoklinova.

Poleg profesorjev je našo delovno organizacijo obiskala skupina študentov zadnjega letnika likovne akademije, ki so istega dne slikali na temo Aero danes. Slike, ki so jih študenti ustvarili, bodo razstavljene po posameznih temeljnih organizacijah v naši delovni organizaciji tako, da si jih bomo lahko vsi ogledali.

Po delovnem razgovoru v tozdu Kemija Celje, na katerem so se vsi gosti srečali z vodstvom naše delovne organizacije in predstavniki samoupravnih organov ter družbenopolitičnih organizacij, sta se oblikovali dve skupini: skupina profesorjev, ki so se pogovarjali z našimi likovnimi amaterji o njihovi likovni ustvarjalnosti in skupina, ki se je z dr. Vido Hudoklinovo pogovarjala o tehničnih rešitvah za izboljšanje kakovosti vseh vrst barv, ki jih izdelujemo v Aeru.

Medtem so študenti – mladi umetniki slikali pred obrati naših temeljnih organizacij.

Pomembni so vsekakor tudi poudarki iz delovnega razgovora, v katerem so udeleženci utrdili povezanost likovne akademije in naše delovne organizacije s samoupravnim sporazumom ter nadaljnja prizadevanja na tem področju. Po besedah predsednika Sveta akademije dr. Emila Rojca se s samoupravnim sporazumom izpolnjujejo tudi cilji dolgoročne gospodarske stabilizacije in dejanski izkoristek domačega znanja.

Prav je, da vas seznanimo tudi z rezultati srečanja profesorjev likovne akademije in naših likovnih amater-

jev. Skupaj so si najprej ogledali razstavo del naših likovnih amaterjev in jim že na samem razstavnem prostoru svetovali, kako naj izboljšajo svoje delo. Pogovor o likovni umetnosti in tehničnih vprašanjih, s katerimi se ustvarjalci srečujejo, je sicer potekal dalj časa in prispeval poglobljene in strokovne rezultate.

Skupina naših strokovnjakov, ki se je pogovarjala z dr. Hudoklinovo o barvah, bo poskušala izboljšati kakovost naših barv tako, da bodo uporabne (akvarel in tempera) tudi za potrebe umetnikov. Barve, ki jih danes proizvajamo, so namenjene predvsem za šolski program, razen seveda oljnatih barv. Program naših barv naj bi razširili tudi na proizvodnjo barv za potrebe likovnih umetnikov, ki bodo napredaj po ustreznih cenah. Po mnenju predstavnikov likovne akademije bi imeli dobre možnosti prodaje barv za umetnike v Jugoslaviji, saj je pomanjkanje velik problem, s katerim

se srečujejo likovni ustvarjalci in študenti akademij.

Ocenimo lahko, da je bilo srečanje predstavnikov Akademije likovnih umetnosti in delavcev Aera vsestran-

sko plodno in koristno, podkrepljeno z dogovorom, da bo sodelovanje na vseh ravneh potekalo tudi v prihodnje.

Dora Rovere

RAZSTAVA LIKOVNIH DEL NAŠIH SODELAVCEV

Na letošnji slavnostni otvoritvi razstave likovnih del smo se srečali z novimi likovnimi deli dvanajstih sodelavcev.

Razstava, ki jo je pripravila komisija za kulturno dejavnost že petič zapored, je bila letos prvič v okviru praznovanja DNEVOV AERA '84. S priložnostnim govorom jo je odprl predsednik delavskega sveta delovne organizacije Aero, Dušan Božič.

S svojimi likovnimi deli so se letos predstavili:

Rado FAKTOR iz tozda Grafika je tokrat prvič predstavil svoje tri slike, dve v temperi in eno s svinčnikom.

Ludvik GAJŠEK iz tozda Grafika je tudi prvič razstavljal svoja zanimiva olja, ki močno spominjajo na grafike.

Jure GODEC iz DSSS je s skupino likovnih amaterjev tokrat razstavljal tretjič. Predstavil je svoje zanimive akvarele. Omeniti pa še moramo, da je tovariš Godec že večkrat samostojno razstavljal v več krajih v Sloveniji.

Niko IGNJATIČ in tozda Kemija Celje je v naši delovni organizaciji šele kratek čas, zato se je tudi prvič predstavil s svojimi deli. Na likovnem področju ustvarja že več let, ukvarja pa se z najrazličnejšimi tehnikami. Tokrat je predstavil svoje plastike in olja.

Aleksander KOT iz tozda Kemija Sempeter se je predstavil z zanimivo slikovno sestavljenko v tušu. Mladi avtor se je našim likovnim amaterjem pridružil lani, takoj po prihodu iz JLA.

Vinko MAUH iz tozda Kemija Celje je tokrat že četrtrič razstavljal več zanimivih oljnatih slik. Poleg sodelovanja z našimi likovnimi amaterji se udeležuje tudi razstav s člani Društva likovnih amaterjev Celje in Vojnik.

Mihajlo PERIČ iz tozda Kemija Celje se vedno znova preizkuša v novih likovnih tehnikah. Tokrat je predstavil tri svoja dela v batiku.

Alojz PONGRAŠIČ iz tozda Kemija Celje je med našimi likovnimi amaterji edini razstavljal skulpture v lesu in kamnu. Lojze Pongrašič se s kiparjenjem ukvarja že skoraj dvajset let, s skupino naših likovnih amaterjev pa je letos razstavljal že petič. Za svoja dela je požel že vrsto priznanj.

S svojim prizadevnim delom je veliko prispeval tudi pri organizaciji postavitve posameznih razstav.

Marko RAMŠAK iz tozda Grafika se je tudi tokrat predstavil s svojimi zanimivimi slikami v akrilni tehniki. V skupini naših likovnih amaterjev je letos razstavljal petič, imel pa je že več samostojnih razstav.

naš aero 161

Cvetka RAMŠAK iz DSSS je letos razstavljala svoja dela tretjič po krajšem premoru. Predstavila je svoje dekorativne slike z oljnatimi barvami.

Nives RADELIČ iz DSSS je mlada slikarka, ki je tokrat razstavljala že drugič. Upodablja s tempero, s priza-

devnim delom pa se bo verjetno še večkrat predstavila.

Razstava likovnih del, ki je bila odprta teden dni, je bila dobro obiskana in je med poznavalci zbudila precejšnjo pozornost, posameznim razstavljalcem pa so bila izrečena mnoga pri-

znanja. Zabeležili smo 723 obiskovalcev.

Vsem likovnim amaterjem – našim sodelavcem želimo še mnogo uspehov pri ustvarjanju in tudi v zasebnem življenju.

Dora Rovere

KOLESARSKA AKCIJA

Pred glavnim vhodom TOZD Kemi-ja Celje se je popoldne zbralo 25 članov naše kolesarske sekcije. Na tokratni akciji so se podali preko Žalca v Šempeter, kjer so se okrepčali in se po isti poti vrnili v TOZD Grafika.

Naši kolesarji so preživel prijetno popoldne na kolesih.

DNEVI AERA '84 – TOREK 4. IN SREDA 5. SEPTEMBER

SREČANJE Z UPOKOJENCI

Z našimi upokojenci smo se na letošnjih DNEVIH AERA prvič srečali že v torek zvečer.

V sredo zjutraj pa je 120 naših nekdanjih sodelavcev odšlo na dobro pripravljen izlet na Dolenjsko. Srečanja so vedno prisrčna in prijetna, vedno znova se potrjujejo dobri stiki in povezanost z našimi delavci, ki so v preteklosti delali v Aeru.

bilten

ŠT. 7

LETNIK II

SEPTEMBER 1984

OSNOVNE ORGANIZACIJE ZVEZE SOCIALISTIČNE MLADINE SLOVENIJE DSSS

GLASBA NAS POVEZUJE

GLASBA JE LJUBEZEN, KI IŠČE BESEDO

Morda je prav, da začnemo naše kratko potovanje po svetu glasbe prav s temi besedami. Vsakdo izmed nas pozna ljubezen: mati do otrok, otroci do staršev, prijatelj do prijatelja in mi vsi do domovine. Nešteto vrst ljubezni je in prav tako je nešteto oblik, s katerimi jo izražamo. Mati nežno poboža svojega otroka, otrok se privije k materi, prijateljstvo lahko izrazimo z iskrenim stiskom roke in ljubezen do domovine je marsikdo izpovedal s tem, da je žrtvoval svoje življenje.

Ugovarjali boste, da govorimo vendar samo z besedami! Toda grozeče žuganje z roko ali oster pogled nam bolj nazorno pokažeta sovraštvo kot besede; prestrašen pogled in prebledelo lice izražata strah močnejše kot vsaka razlaga. Če pomislimo, o čem pripoveduje glasba, bomo ugotovili, da nam le redko pripoveduje o strahu in sovraštvu in da nam običajno govori o čustvih, ki nas povezujejo. Pove nam, da smo drug drugemu potrebni, da imamo skupno življenjsko pot – skratka, govori nam o ljubezni. Ne samo podoknica, s katero fant snubi dekle, tudi uspravanka izpoveduje ljubezen, materino ljubezen do otroka, ki ob nežni, zibajoči melodiji spokojno zaspi.

»Vsi ljudje si bodo bratje« je sporočilo, ki nam ga je zapustil Beethoven v svoji 9. simfoniji.

In ljudska pesem (njen posebni ritem, melodija, harmonija in izvedba) nam pove, da pojejo ali igrajo tako glasbo ljudje, ki so pripadniki enega naroda.

Se jasnejši je ta pomen glasbe v himni, saj je njena melodija prav tak simboličen izraz pripadnosti neki državi ureditvi kakor zastava.

Glasba nam olajšuje zblizanja med seboj in nam daje občutek, da vsi pripadamo isti vrsti ljudi. Težko je verjeti, da bi se tujca, ki se poznata morda

le nekaj minut, objeta zavrtila v vselem plesu, ko ne bi bilo glasbe.

Cerkvena glasba je tisočletja združevala vernike v isti veri.

Zelo povezujoča je, na primer, tudi sodobna beat glasba. Namenjena je predvsem mladim in jih povezuje v posebno skupino ljudi, ki nosijo kavbojke, berejo literaturo iste vrste, uporabljajo iste izraze, ki jih odrasli, včasih z dobrohotnim nasmeškom, včasih pa tudi z zaskrbljujočim nerazumevanjem imenujejo »današnja mladina«.

Poleg tega, da nas glasba zblizuje in povezuje, nam tudi ureja naše skupno delo. Kako bi, recimo Belokranjci zaplesali svoje kolo, če ne bi njihovih gibov urejala glasba? Tudi vojaki bi brez glasbe ne mogli enakomerno korakati.

Glasba nam vzbuja določeno razpoloženje in nam s tem pove, kako se moramo obnašati. Žalna koračnica nas navda z žalostjo in nas umiri, kot je primerno dogodku, ob katerem jo igrajo. Razigrana glasba v veliki samopostrežni trgovini nas razvedri, tako da smo pripravljene dati v košarico še stvari, ki jih pravzaprav niti nismo nameravali kupiti. Nobene večje slovesnosti si ne moremo zamisliti brez glasbe, saj ustvari v nas slavnostno razpoloženje. Tiha, nežna glasba ustvari vzdušje za zaupen pomenek.

Oglejmo si še razmerje med skladateljem, izvajalcem in poslušalcem. Skladatelj prelije svojo izpoved v glasbo in jo zapiše z notno pisavo ali na magnetofonski trak. Izvajalec nam skladateljevo sporočilo »prebere«, vanj pa vloži tudi to, kar bi sam rad povedal drugim ljudem. Glasbeno sporočilo sprejmejo poslušalci in ga skušajo razumeti.

Z glasbo smo torej povezani vsi, tudi tisti, ki trmasto zatrjujejo, da se nikoli v življenju niso ukvarjali z njo.

Težko se je upreti in ne pritegniti veseli pesmi v planinski koči ali ob tabornem ognju. Vsak prispeva po svojih močeh in sposobnostih: mnogokrat bi ob njej zahtevnega poslušalca bolela ušesa, tako »narobe« zveni. Toda nihče nam ne more vzeti veselja, ko izpovedujemo svojo ljubezen do tovarišev v planinski koči ali ob tabornem ognju, radosti ob občutku, ki nam ga daje pesem: »Tudi jaz lahko izpovedujem svoja čustva in tudi jaz sem enakovreden član med ljudmi, ki jih imam rad«.

DRUŽABNI PLES

Z razcvetom meščanstva so se pričele spreminjati uglašene navade dvornega sveta. Zato je stari družabni ples vse bolj izgubljal svojo vsebino in postajal prazen. Nova buržoazna družba je sicer od aristokracije nasledila vse plesne oblike, vendar ji njihova skrajna stilizacija ni ustrezala.

Meščani so si kmalu poiskali ples, ki so zrcalili njihove lastne ideale. Iz ljudskih plesov so prevzeli ples z vrtenjem, obrati, skoki in valčki.

Proti koncu 19. stoletja so se ljudje vseh teh plesov naveličali. Valček in četvorka sta postala preveč uniformirana in tudi že dolgočasna, plesni učitelji pa so zato poskušali preprečiti obubožanje družabnega plesa z uvajanjem starejših plesov – menueta in gavote. Vendar so ti poskusi popolnoma propadli. Resnično osvežitev so prinesli novi južnoameriški plesi, ki so ostali bolj prvinski kot evropski.

Navdušenje se je stopnjevalo z ameriškimi, črnskimi in kreolskimi plesi in že so se vsi ogreli v povsem novih ritmih brazilске Maxixe in Cake-walka. Sledila je še vrsta srednjeameriških plesov, ki so kot svež veter razgibali moderno Evropo s svojo raznoli-

kostjo, silovitostjo in izraznostjo giba, z dotlej neznanim vznemirljivim valovanjem in zvijanem telesa. Ti plesi so našemu družabnemu plesu vtisnili pečat, ki ga ima še danes. Podobno, kot nekoč valček, je v plesnih dvorinah zavlada argentinski tango, škandalozni, nespodobni, očarljivi in zanosni tango desetih, dvajsetih in tridesetih let. Sledili so mu foxtrot, shimmy, znani zabavni charleston, black-bottom in rumba.

Ljudi so očarali novi ritmi iz razburljive sinkope. Priljubljeni so bili tudi boogie-woogie, med drugo svetovno vojno in po njej jitterbug, madison twist, nato bully gully, »Muha«, »Jack Razparač«, »Poni«, »Ščurek«, boogaloo, »Bostonska opica« in drugi.

V zadnjem času pa sta priljubljena plesa PINGVIN in novejši KUNG FU.

Vendar tem družabnim muham manjka duha, kot pravimo, saj so gibi močno šablonski. Pri teh plesih se plesalca ne dotikata, izjema je le KUNG FU, ki je mešanica karateja in valčka, pri katerem plesalec po taktu plesalko rahlo udarja po zadnji plati.

Vsi ti plesi so izgubili svoj pomen, ki so ga imeli v svoji prejšnji domovini, oblike so se poenostavile ali pa povsem izpustile.

Plesna umetnost pri nas se kaže predvsem v sodobnih plesih. Le-ta je mlad in zagnan predvsem zato, ker se mora, odrinjen v ozadje, boriti za obstanek. Vse do nedavnega ni imel prave podpore in šele v zadnjem času delno uspeva. Šibka točka sodobnega plesa je morda tudi v tem, ker je skoraj v celoti v rokah »nežnega spola«. Fantom verjetno predsodki branijo, da bi se vključili v katero od skupin, pa čeprav le za rekreacijo.

V razvitejših predelih pa ugotovljamo, da ljudski plesi, žal, izumirajo. V Sloveniji sta najbolj znani amaterski skupini »France Marolt« in »Tine Rožanc«, ki ohranjata ljudsko plesno izročilo.

Balet se je v Jugoslaviji pričel razvijati precej kasneje kot drugod v Evropi. Danes je pri nas več baltenih skupin, predvsem v gledaliških in opernih hišah.

Naš balet odlikuje predvsem svojevrstna svežina, saj so koreografi v njem večinoma zelo uspešno združili jugoslovanske folklorne elemente z baletno tehniko in celo z duhom evropskega modernega plesa.

Liljana

NEKAJ MISLI O AEROBIKI

V zadnjih letih v slovenski javnosti raste zanimanje za ples – kot možnost

2 priloga

aktivnega razvedrila in kot umetnost. Veliko smo že slišali o aerobiki. To je gibanje ob glasbi in zato je treba glasbo slišati, občutiti.

Jacky Sorrensen je bila med prvimi, ki je aerobiko iz gole rekreativne telovadbe preusmerila v plesno aktivnost. Veliko smo slišali tudi o filmski igralki Jane Fonda, ki pa je s svojimi vajami večkrat pretiravala.

Pomembno je, da se ob glasbi in gibanju sprostimo, da nabiramo telesno vzdržljivost in kar je najpomembnejše, da krepimo zdravje. Pretiravati pa res ne velja, saj nam znanstveniki dokazujejo, koliko lahko škodujemo zdravju.

Pri tem navajajo pravilo iz fiziologije, po katerem premajhne obremenitve ne koristijo organizmu, prevelike pa mu škodijo. Na žalost je v vrhunskem športu, kjer velja geslo višje, dalje, bolje, zelo težko obstati pri tej meji, ki deli napore organizma na koristne in škodljive.

V prid teh trditev govorijo tudi podatki ameriških zavarovalnic, ki govorijo o tem, da živijo vrhunski športniki manj časa kot nešportniki, da pogosteje obolevajo in se poškodujejo, zaradi česar imajo v poznejših letih tudi hude posledice – celo invalidnost.

Po večletnih raziskavah je skupina fiziologov naredila nekakšno »tabelo tveganja«, v katero je s številkami od 1 do 6 razvrstila razne faktorje, ki lahko hudo ogrozijo zdravje. Na tej tabeli je vrhunski šport ocenjen s faktorjem tveganja 3 – prav tako kot kajenje ali pretirana debelost.

In ko smo že pri debelosti, omenimo dve vaji, s katerima lahko postanemo vitkejši.

1. vaja – za vitek, raven trebuh

Lezite na hrbet in roki prekrizajte na tilniku. Zgornji del telesa počasi dvigajte v sedeči položaj, nato pa se spet počasi spuščajte na tla.

Če tega ne zmorete takoj, lahko stopala potisnete pod omaro ali pod stol – pomagalo bo.

Pri vaji sta obe nogi stegnjeni. Vajo ponovite desetkrat.

2. vaja

Lezite na hrbet, noge naj bodo iztegnjene, roke pa so ob telesu. Z zamahom skrite obe nogi, potegnite kolena k prsim, iztegnite noge navpično v zrak in jih prav počasi spustite na tla.

Sprva vadite počasi, nato pa vedno hitreje.

Vajo ponovite desetkrat.

ZANIMIVOSTI PO SVETU

GIBRALTAR

Vizitko Gibraltarja hitro sestavimo: 4600 metrov dolga, do 1250 metrov široka in 425 metrov visoka proti jugu obrnjena apnenčasta skala, ki se strmo dviga iz morja. S španskim kopnim je povezana s pasom zamočvirjene zemlje. Na zahodni strani polotoka leži močno utrjeno britansko vojaško in trgovsko pristanišče. Mesto ima 25000 prebivalcev. Polotok ima dolgo in pestro zgodovino, prav tako pestre pa so tudi sedanje razmere. V starem veku je bil Gibraltar eden od Herkulovih stebrov. Skala je pripadala sprva Feničanom, zatem Grkom, Kartazanom in Rimljanom. Ime Gibraltar izhaja iz arabske besede »Yebel al Tarrik«, kar pomeni Tarikova skala. Tarik je bil arabski vojskovodja, ki je leta 711 tu pristal s svojo vojsko. Od tedaj so Mavri 800 let vladali v Španiji. Brez dvoma skala s svojimi votlinami in podzemljskim jezerom, gledano geografsko, spada k Španiji. Toda Španci so bili le redko in samo mimogrede tudi politično njeni lastniki. Od leta 1704 jo imajo v posesti Britanci. Ker je imela velik strateški pomen, so jo Britanci močno utrdili. Kot lisičji brlog je preprežena s predori, obrambnimi hodniki in kazematami. Med zadnjo svetovno vojno je tu nastalo pod zemljo pravo mesto, večidel še danes zaprto za javnost. Ostali deli pa so postali politična zanimivost. Največjo, 20 metrov visoko kazemato, ki leži 300 metrov nad morjem, uporabljajo za koncertno dvorano. V zgodovini je bil Gibraltar najbolj pomemben leta 1942, ko je general Eisenhower od tu vodil zavezniško invazijo v Severni Afriki. Ob koncu vojne so trdnjavo upokojili. Danes ima samo še drugorazredni pomen. Toda Gibraltarja Britanci vseeno ne spustijo – dokler bodo plezale po njegovih skalah opice, tako pravijo.

STOLP V PISI

Kdaj se bo porušil? Danes, jutri, ali nikoli? »Viseči zvonik« kot pravijo prebivalci Pise svojemu zvoniku, stoji poševno že 800 let. Vsako leto je malo bolj nagnjen. To so ugotovili profesorji tamkajšnje univerze, ki od leta 1911 dalje vsako leto 19. junija ob petih zjutraj izmerijo nagib 55 metrov visoke marmornate stavbe. Zdaj znaša nagib 6 metrov. Osemnadstropni stolp

sta začela leta 1174 zidati Bonnanus iz Pise in Wilhelm iz Innsbrucka. Šele leta 1350 je delo dokončal Tommaso Pisano. Medtem ko imajo spodnja nadstropja stalen nagib, pa se stavba v svojem gornjem delu nagiba na nasprotno stran. Najvišje nadstropje se s svojim sklepnim delom približuje horizontali. Mnogi vidijo v tem skrivnost »stare gospe«, da, prepričani so, da jo je graditelj namenoma postavil na krivo pot, da bi ji tako vnaprej zagotovil slavo.

Temu pa oporeka vedno večji nagib, ki ga razlagajo z lastnostmi tal v Pisi. Stolp stoji na nihajočem temelju, na gobi iz gline in peska, ki ponekod vsrka do 60 odstotkov vode. Danes z ljubeznjivo skrbijo za bolnico, saj so trije milijoni obiskovalcev, od tega jih 600000 prenoči v Pisi, za mesto zelo pomembni. Ukazali so predvsem mir. Iz njegove bližine so pregnali tovarnjake in celo motorna kolesa. Njegovih sedem zvonov ne sme zvoniti. Edina možnost, da bi 14500 ton težkemu stolpu zagotovili neomejeno življenjsko dobo, bi bila obnova temeljev. Vladne komisije so izdelale drage tehnične načrte, toda prebivalci Pise, v kateri je nekoč Galileo Galilei odkril zakone o prostem padu, nejeverno gledajo nanje. tega, da bi stolp lahko padel, sploh ne verjamejo.

GATEWAY ARCH V ST. LOUISU

Skoraj 200 metrov so visoka »vrata na Zahod«, ki jih je projektiral Eero Saarinen, zgradili pa so jih leta 1956 v St. Louisu na obali Misisipija iz 5400 ton jekla in 4800 kubičnih metrov betona.

Laikom se ta v elegantnem loku zgrajena vrata morda ne bodo zdela posebno tehnično zahtevna. V resnici pa je »GATEWAY ARCH« eno najdržnejših in najbolj tveganih gradbenih del našega časa. Njegov uspeh ali klavrni neuspeh je bil v resnici odvisen od pregovorne »širine lasu«. Če bi se pa pri vlivanju rahlo upognjenih 27 metrov globokih in 220 metrov razmaknjenih temeljev zmotil samo za 3 desetinke milimetra, bi se to odstopanje pri gradnji krakov močno povečalo. Za montažo 40-tonskih, trikotnemu siru podobnih delov, so lahko navadne žerjave uporabljali le do višine 22 metrov. Naprej pa so si pomagali z naravnost drzno konstrukcijo. Na zunanji strani obeh krakov so napeljali v višino posebne tirnice. Nanje so pritrčili delovni oder (v velikosti 10 × 13 metrov) in 70-tonski žerjav.

V osrednjem jašku so stopnice in dvigalo, ki vozi 113 metrov visoko, ter

vlak, ki je sestavljen iz majhnih, sodom podobnih vozov. Z njim se popeljejo obiskovalci do 20 metrov dolgega razglednega hodnika na najvišjem delu te stavbe. Lahko so brez skrbi. Celo ob najmočnejšem orkanu zaniha lok na svojem najvišjem delu le za 46 cm.

In čemu ta gradnja? Celotno plodno ozemlje od izliva Misisipija do Skalnega gorovja so leta 1813 odkupili od Napoleona za 11 milijonov dolarjev – po 10 centov za hektar. S tem je bila pot na zahod do Pacifika dokončno odprta. Mar ni dolžnost tamkajšnjih prebivalcev, da se hvaležno spominjajo tako dobre kupčije?

NAJVEČJA KNJIŽNICA V SLOVENIJI

Univerzitetna knjižnica v Ljubljani (NUK), ki je med tristo največjimi knjižnicami na svetu, je z 1,289.609 knjigami v svojem knjižnem skladu največja knjižnica v Sloveniji, obenem pa so v njeni zbirki tudi nekateri unikatni, ki so neprecenljive vrednosti. Če je Stiški rokopis iz leta 1428 najstarejši rokopis v slovenskem jeziku, ki je v stalni zbirki Univerzitetne knjižnice v Ljubljani, pa je druga izdaja Trubarjevega Katekizma iz leta 1555 najstarejša slovenska knjiga, ki je ohranjena v zbirki. Seveda pa najdemo na njenih policah tudi Dalmatinovo Biblijo iz leta 1478, te knjige se je do današnjih dni ohranilo doma in v svetu okrog 70 izvodov.

Zanimivo pa je vsekakor, da je v Univerzitetni knjižnici v Ljubljani ohranjen lepak (plakat) iz leta 1515, na katerem so graščaki dali natisniti nekatere slovenske besede (tudi verz iz slovenske punatarske pesmi »Le vkup, le vkup uboga gmajna!«).

(Iz Guinnessove knjige rekordov)

ALI VESTE?

PAMETNEJŠI SMO V APRILU

Se vam je že kdaj mogoče zazdelo, da se hitreje učite v oktobru in počasneje v avgustu (seveda, če se učite?) Ni se vam zdelo – res je tako!

Psihologi so odkrili, da je možganska aktivnost večja v marcu in aprilu, pa tudi v oktobru in novembru, upade pa v poletnih mesecih. Tako je za večino ljudi, izjeme pa...

Sicer pa bomo raje še počakali na ugotovitve o času največje uspešnosti pri delu!

»MORSKI PRAŠIČEK«

Kdo izmed nas ne pozna drobnega bitja, ki se skriva pod tem imenom? Mnogi ali pa vsaj nekateri ga mogoče imate tudi doma. Ljubka živalica pa ni noben prašiček, pa tudi v morju ne živi, kot bi lahko sodili po njenem imenu. Pravzaprav bi ji morali reči »Zamorski«, to pa pomeni njeno daljno domovino za morjem. Doma je namreč v Južni Ameriki.

Že davno preden so Španci zavzeli Inkovsko kraljestvo, so tamkajšnji prebivalci gojili te male glodalce kot domače živalice, podobno, kot pri nas redimo kunce. Živalice so bile priljubljena vsakdanja igrača indijanskim otrokom, a tudi nepogrešljiva mesna hrana revnega prebivalstva (z zelo okusnim mesom). Kletk niso potrebovale, saj so se podnevi skrivale kar pod podom v kočah. Oživele so šele ponoči, ko je vse spalo. Ponoči so živalice živahno tekale po sobah med spečimi domačini. Domačinov ni motilo, če so jim gomazele po ležiščih ali jim stopicale po obrazih. Vedeli so da so nenevarne, saj še nikoli, tudi v obrambi, ko so se počutile ogrožene, niso nikogar ogriznile. Vedeli pa so tudi to, da kar zadeva snago, je ni čistejše živalice. Imena prašiček, če pomislimo pri tem na kakšnega umazanega packa, si nikakor ne zaslužijo.

Morske prašičke so pripeljali v Evropo že v 16. stoletju. Kmalu so povsod postali znani kot indijski kunci (kar je bilo bolj pravično, saj so v sorodu s kunci veliko bolj kakor pa s »prašički«; indijski pa zato, ker so bili ljudje s Krištofom Kolumbom vred sprva prepričani, da je Novi svet pravzaprav Indija – prav zato še danes imenujemo prvotne ameriške prebivalce Indijance). Razlaga za ime prašički, pa je veliko bolj enostavna. Ime se jih je prijelo zato, ker se živalice oglašajo s cviljenjem, ki spominja na oglašanje pujskov.

»Morski prašički« so zelo krotke živalice. Divje živeče so le še bolj plašne od teh, ki jih imamo doma. Zelo hitro pa se udomačijo, tako da so za rejo kot nalašč, saj so kar se da skromne. Da le imajo dovolj hrane, miren kotiček, snažen zaboljček, pa so srečne. V hrani niso izbirčne, tako jih pozimi krmišmo s senom, različno zelenjavo, korenjem in peso, pa z ovsom in ječmenom, poleti pa jih lahko pasemo na travi. Če jih pasemo, potem moramo čeznje povezniti zaboj, da se do njih ne prikrade kakšna mačka in da se nam ne zgodi, da ostanemo brez naše ljubljenečka.

In kje prebivajo ti mali »podnajemniki« v naših stanovanjih? Kot je bilo

že rečeno v zaboju, takšnem za krompir ali jabolka. Pokrova ne potrebujemo, saj morski prašički ne plezajo, dobro pa je, da jim iz kakšne škatle napravimo v zaboju zaklon, kjer lahko počivajo. V zaboju jim postavimo posodico z vodo, včasih vanjo

lahko nalijemo tudi mleka. Na dno zaboja položimo papir in nanj nastelje-
mo s senom. Steljo redno menjavamo!

Z živalico, pa ob skrbi za hrano in snago, nimamo le obilo veselja, ampak tudi kmalu naraščaj, saj samica povrže po dva do štiri mladičke, ki so

takoj samostojni, čeprav še kakšna dva tedna sesajo pri materi.

Poskusite, mogoče pa se vam bo to drobno bitje priljubilo in postalo nov drobec za popolnejšo srečo v vaši družini.

LITERARNA SNOVANJA

LJUBEZEN MOJA

Poklanjam ti pesmi, z njimi moje srce,
življenjske mi niti ti spleti v kiti
ljubezni in venec vere naj se nikoli ne podre.
Nimam bogastva, kaj naj ti dam v dar?
Iskrena ljubezen in življenjski čar
naj bo večni dar.

Tiha pesem, tihi glas,
moj si dragi le kratek čas,
včasih poleg mene spiš, srce hladiš,
drugo ljubiš, drugo snubiš,
pri meni si le noči sladiš.

Ne morem ljubiti, ne smem ljubiti,
ti v objemu druge spiš,
drugo objemaš, drugo ljubiš.
Dragi moj, grem, grem daleč proč,
prekiniti moram peklenski obroč.

Kadar sem sama, mislim na tebe,
v objemu te ljubim,
sanje so beg v samoto in neizpolnjene želje.
V hladni noči sanjam poljube tvojih strasti,
dotike blaženosti.
Moja roka nemirna je,
o, srce,
razneslo v dim in prah se je vse,
ne maram delčkov, hočem vse,
k vragu pošiljam,
o, da nikdar spoznala ne bi se.

Cvetja mi prinesi,
da objamem vso lepoto
cvetja prvega v pomladi,
ko prebuja se nebo.
Šopek cvetja v spominku,
bežno gledam sliko to.

Votlo donijo zvonovi,
tiho, tiho pada dež,
odpirajo se grobovi,
v pozdrav špalir so naredili,
resnično ljubezen so zagrnili.
Tiho, tiho pada dež
na grob še čisto svež,
tiho, tiho nje slovo
v večnost sreče je bilo.

Nisem pesnik, ne poet,
pišem to,
kar srce in duša v meni govorita,
v mesu in krvi svoje znanke,
sreče lovita.
Ženska sem, ne stroj,
ljubim, ljubiti znam,
dajati sebe, ne samo del,
hočem vse vrnjeno z isto mero,
ne maram polovičarstva.

Cvetka

NJEMU

Hvala ti, dragi moj, hvala za vse tiste dneve, ko si bil z menoj, ko si me ljubil.

Gledam tvoj obraz, želim si zapomniti tvoje poteze, tvoj nasmeh, tvoje oči.

S prsti drsim po obrazu, po ustnicah, okoli oči, po čelu, laseh . . . , o, kako te ljubim.

Gledam te, kako hodiš. V eni roki malomarno držiš cigareto, z drugo roko me objameš. Stisnem se k tebi in z ustnicami ljubkujem tvoj obraz.

Čisto miren si. Jaz pa te ljubim, čeprav vem, da te ne smem, da te vsak hip lahko izgubim, že naslednji trenutek.

Vstaneš. Počasi se oblečeš. Sedeš spet k meni, me stisneš, da zaboli, poljubiš in . . . in odideš.

Ostanem sama. Postelja je še topla od tvojega telesa. Zarijem se vanjo in zaspim. Zaspim z mislijo, da te ni, da si zdaj pri drugi, mogoče jo ljubiš . . .

Ne morem te zadržati, ne bi ti smela reči – ostani, pa vendarle ljubim te lahko. Tega mi nihče ne more vzeti. Nihče!

Včasih, ko odideš, zrem skozi okno za tabo. Rada bi zakričala: Ostani, lju-

bim te! Vendar ne smem. Želim si, da bi vsaj enkrat ostal pri meni.

Takrat, ko boš za vedno odšel, ko te ne bo več, ko ne bom več čutila tvoje toplote, tvojih dlani, tvojih besed, bo v meni nekaj umrlo. Košček za koščkom bo umiral, dokler ne bom tudi sama umrla.

In veliko časa bo minilo, da bodo delčki spet oživel.

In morda nekoč se bova srečala in ne bova se spoznala.

V srcu bo ostal le lep spomin, kako sem te imela rada, kako resnično sem te ljubila. Tako močno, da bom zelo težko drugega vzljubila. Mi verjameš?

ODBOJKARSKA SREČANJA

Ženska in moška odbojbarska ekipa sta se 4. septembra pomerili z ekipama Osnovne šole Slavko Šlander in Ingrada. V telovadnici Osnovne šole Slavko Šlander sta potekala zanimiva dvoboja, v obeh pa sta sicer zmagali gostujoči ekipi.

ŠAHOVSKI TURNIR

5. septembra so se v Kocenovi ulici srečali šahisti iz EMA, INGRADA, CINKARNE in naše delovne organizacije.

Rezultati:

1. mesto: INGRAD – 17 točk
2. mesto: CINKARNA – 12 1/2 točk
3. mesto: AERO – 10 1/2 točk
4. mesto: EMO – 8 točk.

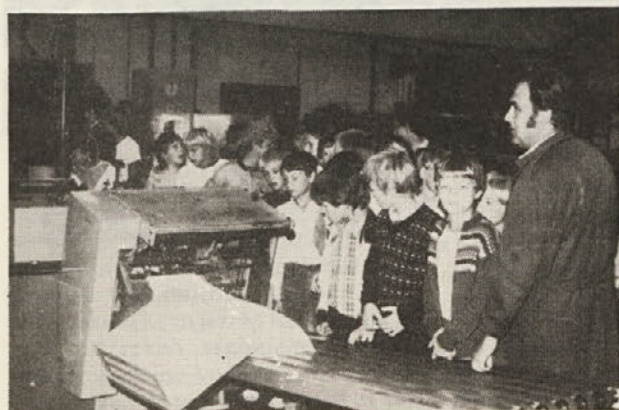

DNEVI AERA '84 – SREDA 5. IN ČETRTEK 6. SEPTEMBER

ODPRTA VRATA AERA

V naših DNEVIH je tradicionalna prireditev – odprta vrata AERA, ki je namenjena poglobljanju stikov z našimi občani in predvsem mladim pri spoznavanju delovne organizacije ter dela v njej.

Vsako leto beležimo vse večje zanimanje šol za obisk pri nas. To potrjuje tudi obisk več kot 800 učencev iz Celja in širšega celjskega območja. Enega od vtisov po obisku tudi objavljamo.

naš aero 163

OBISKALI SMO AERO

V sredo nam je tovarišica povedala, da si bomo ogledali tovarno Aero v Celju. Zelo smo se razveselili, saj smo se takoj spomnili na samolepilne nalepke, ki jih v Aeru izdelujejo.

Naslednji dan smo se zbrali na šolskem dvorišču in počakali avtobus, ki nas je odpeljal v Celje. Osmi razred je odšel v kemično, mi pa smo si ogledali grafično proizvodnjo.

Nekaj časa smo čakali pred vhodom v tovarno, potem pa je prišel naš vodič in nas popeljal v notranjost.

Seznani smo se z zgodovino tiska in si ogledali prostor, kjer sestavljajo besedila. Ko smo si sestavljalnico ogledali, smo odšli v prvo veliko dvorano, kjer je bilo vse polno strojev. Videli smo, kako režejo papir, preden gre v izdelavo, nato pa smo si ogledali še stroj za izdelovanje nalepk. To nam je bilo najbolj všeč, še posebej pa smo se razveselili, ko smo dobili vsak eno polo nalepk.

Ogledali smo si še stroje, ki dodelujejo različne vrste papirja. Vodič nam je ob vsakem stroju razložil, kako stroj deluje. Spoznali smo nekaj novih poklicev in ob strojih srečali tudi naše krajanje. Morda se bo kdo med nami

odločil za katerega izmed poklicev, ki smo jih spoznali.

Po ogledu grafične proizvodnje smo se z nalepkami vrnili na avtobus in opazovali učence celjskih šol, ki so se tudi vračali z obiska v Aeru. Razmišljali smo o tem, kar smo videli in ugotovili, da delavcem za stroji ni vedno lahko in lepo. Veseli in bogatejši smo se odpeljali na ogled knjižnice Edvarda Kardelja.

Želimo si še mnogo takih ekskurzij.

Doroteja Srebot,
7. razred

Osnovna šola Frankolovo

DNEVI AERA '84 – NEDELJA, 2. SEPTEMBER

IZLET V NEZNANO

Veliko so zamudili vsi tisti, ki se niso mogli odločiti za izlet, katerega cilj sta bila Grmovškov dom in Ribniška koča na Pohorju. O tem prijetnem in dobro izpeljanem dogodku lahko mnogo povedo – 65 udeležencev, priložnostna pesmica naše sodelavke iz šempetrskega tozda, pa tudi fotografije.

V neznano,
vsem kar znano,
v nedeljo smo odšli.

Z avtobusom
nad tisoč metrov,
potem pa peš po mehki travi,
smo na cilj prišli.

Prva postojanka
bil je Grmovškov dom,
odkrita prva je neznanka.
Kateri bo naslednji dom?

To je koča Ribniška,
ki na Pohorju stoji,
toplo sonce jo poleti greje,
pozimi uživajo smučarji.

Šaljive igre smo igrali,
streljali in pikado metali
in z zavezanimi očmi
žogo v gol smo brcali.

Lepo vreme je bilo
res kot naročeno,
z Marjanom in Petrom
odlično izvedeno.

To bil izlet je v dneh Aera
in da bila bi polna mera,
malo tudi smo zapeli.
Dan je bil zares prekratek,
saj smo komaj ga začeli.

naš aero

STALNO VPRAŠANJE – ENERGIJA

PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE (nadaljevanje)

Hidroelektrarne

Že v davni preteklosti so ljudje izkoriščali vodno energijo za pogon najpreprostejših naprav (mlini, žage, fužine). Po iznajdbi generatorjev pa je napredek zelo velik.

Hidropotenciala je v svetu še mnogo neizkoriščenega. Vendar tudi viri niso enakomerno porazdeljeni po zemeljski obli. Tako imajo nekatere dežele voda na pretek, druge pa jih primanjkuje. Z razvojem različnih vrst vodnih strojev (kolesa, turbine) so se razvijale tudi hidroelektrarne.

Gorske reke in jezera ter umetna jezera na rekah vsebujejo običajno manjše količine vode, zato pa imajo večji padec. V tem primeru se za po-

gon generatorjev uporabljajo hitrotekoče Peltonove ali Francisove turbine. Zaradi velikega vodnega padca (pritisk) je poraba vode majhna, učinek pa zelo velik. Taka elektrarna je npr. Vinodol na Hrvaškem, ki izkorišča vodo iz umetnih jezer. Like, ki se po cevovodih vodi do strojnice, ki je le nekaj metrov nad morjem.

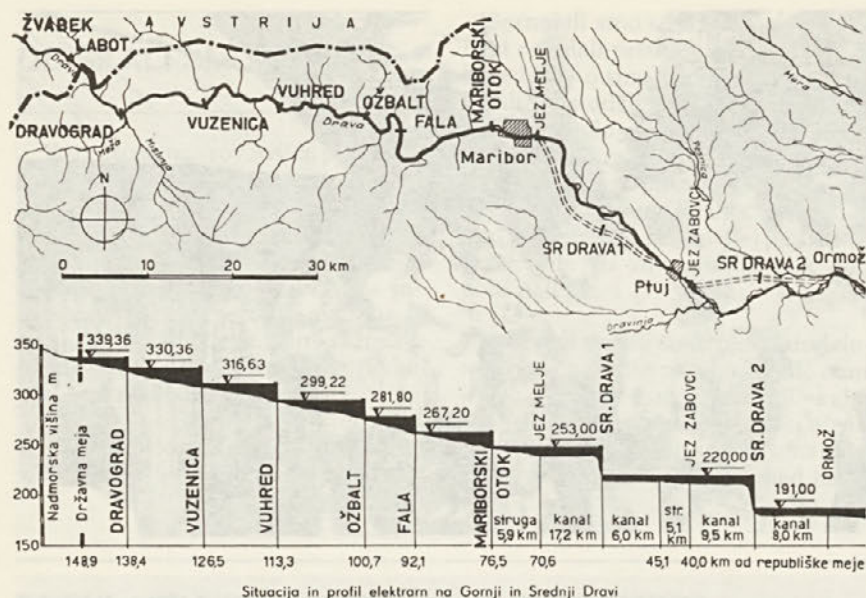
Počasnejše dolinske reke pa imajo večjo vodno množino, padec pa je majhen. Npr.: dravska veriga hidroelektrarn, kjer so doseženi padci nad devet do največ 33 metrov (Slika 1).

V teh elektrarnah, ki so pretočnega tipa (akumulacija je majhna), je značilna takojšnja poraba dotoka vode, ker bi sicer bilo moteno obratovanje nadaljnjih stopenj. V teh elektrarnah

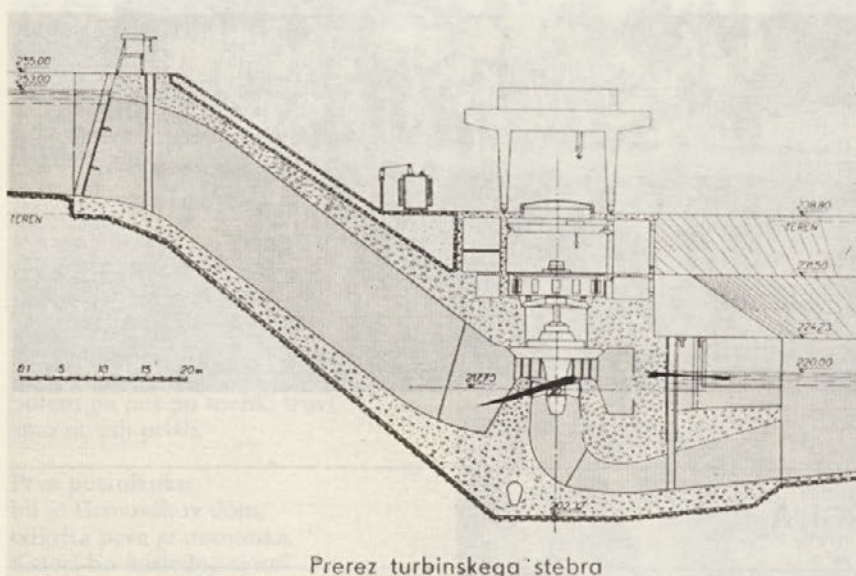
so običajno v uporabi Kaplanove turbine, počasi tekoče. Skozi te turbine se pretaka velika količina vode, padec pa je odvisen od položaja možnih višin jezer na reki. (Slika 2 in 3). Reka Drava je na področju Slovenije z izgradnjo zadnje elektrarne pri Ormožu že izkoriščena.

Tako se bodo v Sloveniji ali se že gradijo hidroelektrarne na Soči, Savi, Muri in morda še kje.

Verjetno nas bo energetski položaj prisilil, da izkoristimo vsak potok ali rečico. Zato se razvijajo tako imenovane minielektrarne v blok izvedbi. (Turbina – generator, regulacija v

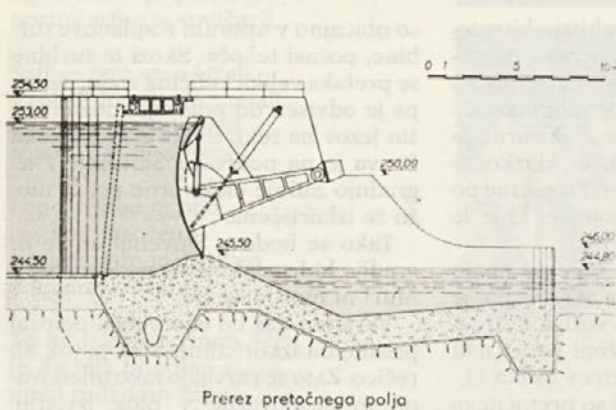

Slika 1

Prerez turbinskega stebra

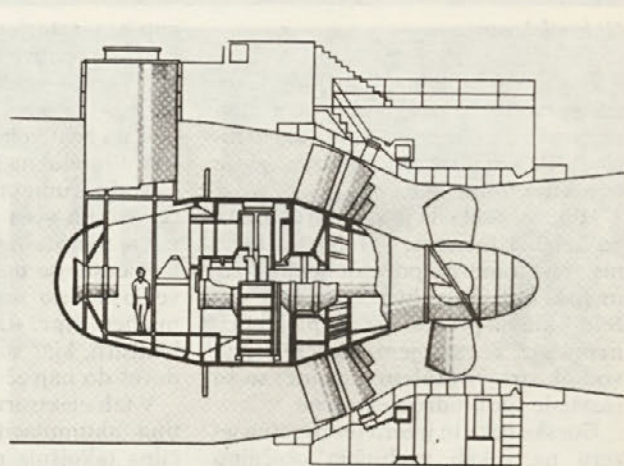
Slika 2

Prerez pretočnega polja

Slika 3

naš aero 166

Slika 4

enem bloku). Te so zanimive za odročnejše kraje z vodnim virom. Če bi jih bilo več, bi v času pomanjkanja veliko pomenile.

Zelo koristne so tudi takoimenovane reverzibilne hidroelektrarne. V času nočnih prelivov (prelivi nastopijo v HE ponoči, ko ni velike porabe električne energije) črpajo vodo v višje ležeča jezera, podnevi pa to vodo iztakajo za proizvodnjo električne energije. (Taka je zgrajena v Bajini Bašti, načrtuje se pa tudi na Pohorju.)

Za pridobivanje električne energije iz morja (plima in oseka) so razvili posebne cevne turbine (Slika 4). Te vrste agregatov se gradijo tudi v blok izvedbi, vgradijo pa se v veliko cev. Pri pretakanju morja se vrtijo zdaj v eno zdaj v drugo smer, le v času mirovanja morja je neproizvodni del ciklusa. Pri nadaljnjem razvoju bo s kombinacijo višje ležečih bazenov tudi ta pomanjkljivost zmanjšana ali celo odstranjena. Take turbine so zelo uporabne tudi za reke z zelo nizkim padcem in mnogo vode, kjer lahko zgradimo pretočne hidroelektrarne.

V svetu je še mnogo poskusov pridobivanja električne energije iz voda. Omenimo le še valovanje morja, izkoriščanje temperaturnih razlik morske vode v globini in na površini itd. To pa so zaenkrat le še poizkusi.

Neizkoriščene vode nudijo še mnogo možnosti za postavitev hidroelektrarn pri nas in tudi po svetu. Ko se bodo potrebe povečale, bodo vsi razpoložljivi viri izkoriščeni, ne glede na visoke stroške gradnje, saj je najdražja tista energija, ki je ni.

Stane Fabjančič

ZDRAVLJENJE ALKOHOLIKOV

Vse do druge polovice preteklega stoletja je bila v družbi zakoreninjena miselnost, da je alkoholik posebljenje zla, ki moti družino in družbo. Ker ga niso znali zdraviti, so ga poskušali »poboljšati« z različnimi represivnimi ukrepi. Torej ni šlo za pomoč alkoholikom, temveč za iskanje pomoči za njegovo okolico. Do prelomnice v pojmovanju alkoholizma je prišlo postopoma po odločitvi svetovne zdravstvene organizacije, ki je ugotavljala, da se mora alkoholizem uvrstiti med bolezni. Nepoučeni še vedno domnevajo, da se alkoholizem lahko zdravi z zdravili. To žal ni mogoče, kajti za zdravljenje alkoholne bolezni ne poznamo zdravil, seveda, če zanemariamo zdravila (»močna pomirila«), ki jih uporabljajo v medicini za pomirjenje ob težjih duševnih zapletih.

1. Tradicionalni sistem zdravljenja v psihiatrični bolnišnici

Ta sistem se še vedno uporablja v nekaterih psihiatričnih bolnišnicah v Sloveniji. Njegove bistvene značilnosti so:

- bivanje na zaprtih ali odprtih oddelkih, od nekaj dni do več mesecev
- terapija s pomirili, zaposlitev v raznih delavnicah itd.

Skratka, pravega zdravljenja alkoholizma na tradicionalnih oddelkih ne poznajo, vprašanje pa je, če je sploh možno, ker sprejemajo že dokaj propadle alkoholike z duševnimi zapleti in tiste z izrazito asocialnim vedenjem.

2. Sodobne metode obravnavanja alkoholikov

Smiselnejše načine obravnavanja alkoholikov so začeli uvajati šele po ustanovitvi prvih klubov leta 1935, oziroma so se različne oblike skupinskega dela z alkoholiki razvile šele po drugi svetovni vojni.

Dolgoletne izkušnje zdravljenja tisočev alkoholikov so pokazale, da je uspešno le zdravljenje v terapevtski skupnosti v bolnišnici in v klubih zdravljenih alkoholikov.

Zdravljenje obsega tri osnovne obravnave:

- a) uvodne pogovore, v katerih se ugotovi, če je alkoholik dovzeten za zdravljenje,
- b) obravnavo v terapevtski skupnosti v bolnišnici in
- c) večletno zdravljenje v klubu zdravljenih alkoholikov.

Zdravljenje v bolnišnici je organizirano v skupinah, člani vseh skupin pa so združeni v terapevtski skupnosti. Tak sodoben način zdravljenja vključuje tudi zdravljenje družine in delovnega okolja.

Nekateri še vedno mislijo, da je bistvo zdravljenja v izolaciji v bolnišnici, kjer alkoholik ne more dobiti pijače. Sodobnejši način zdravljenja v bolnišnici pa temelji predvsem na skupinskem delu (vsakodnevni sestanki, izobraževanje in vključevanje v klub).

Zdravljenje v bolnišnici traja po programu do treh mesecev. V tem

času mora alkoholik spoznati, kaj je alkohol, kako vpliva na organizem in kakšne so posledice. Alkoholik se mora spoznati sam in svoja spoznanja predstaviti tudi ostalim članom v skupini.

Po večmesečnem zdravljenju se zdravljeni alkoholik obvezno vključi v klub zdravljenih alkoholikov, kjer nadaljuje z obvezno abstinenco. Na nek način mora biti zdravljeni alkoholik v prijateljski povezavi z drugimi zdravljenimi alkoholiki praktično vse življenje.

Abstinenca mora trajati vse življenje. Odvisnost od alkohola se v času zdravljenja le pomiri in uspava, vsako ponovno – tudi najmanjše pitje alkoholne pijače, pa jo spet prebudi. Tako recidivist (alkoholik, ki je spet začel piti) zelo hitro postane še slabši kot je bil pred zdravljenjem in še hitreje propada.

Ko zaključujemo nadaljevanje člankov z naslovom ČUDNA BOLEZEN JE TA ALKOHOLIZEM, se nam zastavlja še eno vprašanje.

Ali je zdravljeni alkoholik kdaj zdrav? **JE**, če mislimo le na tiste zdravljenе alkoholike, **ki doslej še niso recidivirali** (ponovno pili), **NI pa**, če pomislimo na vse tiste, **ki so recidivirali, morda celo večkrat**.

Nihče ni sam kriv, če je postal alkoholik, pa tudi nobenih zaslug nima, če se je alkoholizmu izognil.

Romana Ilvar

LITERARNA SNOVANJA

NOČ

Morje blešči se
v soju luči,
na nebu pa zvezdic nebrot
se iskri.

Po stezi med bori
sprehajava se,
oljke cvetoče
pa rahlo šume.

Korak se ustavi,
srce govori . . .
»Poljubi me, dragi,
kot znaš samo ti!«

Ni treba besed
in ne laži,
v svetli noči
prav vse se zgodi.

Bila je ljubezen
le za en dan,
tiha in nežna
kot pajčolan.

Njegove oči so globoke
kot morje,
njegove roke pa
kot toplo obzorje.

Minila je noč,
rodil se je dan . . .
Ljubezen gre proč,
je dragi neznan.

To bile so sanje,
to ni resnica . . .
Zakaj vse to mine?
Mar ni to krivica?

-pb

O Kornatih smo v našem glasilu objavili že več prispevkov, vendar je vsako obiskovanje njihove lepote še vedno preskromno, vse to, kot pravimo, mora oko samo vsrkati vase. To so lepote in dogodivščine, vožnja z ladjo okoli otokov tega narodnega parka. In ko se povzpne na posamezne vrhove nam včasih manjka beseda – zastaja dih.

Med množico majhnih in velikih otokov doživljamo občutek, kot da se z njimi vozimo v nekem ogromnem konvoju. Kar neverjetno se včasih pred nami dvigajo s cvetjem in rušjem porastle stene tudi več kot 90 metrov nad morjem. Segajo pa še več kot 70 metrov v temno morsk gladino kot nekakšne velikanske pregrade. Vanje so čas, morje in neurja izdolbli male in velike galerije. Ko se vozimo tik ob teh masivih, ki so tu in tam povsem previsni, se počutimo na naši sicer varni ladji kot v lupinici. Zbuja se spoštovanje, utihnemo, slišimo le ropot ladijskega motorja in pesem valov ter sprožilcev na fotografskih aparatih. Narava in čas sta ta del naše domovine posebno obdarila.

To skrivnostno otočje pa niso le skale in pobočja, veliko je še vsega drugega. Srečujemo mogočne svetilnike, stare trdnjave, filmsko mesto na priljubljenem otoku Mani, ter posamezne, že v davnini obljudene zaselke. Prijetno v zavetju so skrite majhne, slikovite hiše. Ljudje so gostoljubni in prijazni. Živijo v tem prečudovitem svetu, kljubujejo modernem času, skromni in tihi so, le tu in tam ob radiu, največ pa ob svojih otokih in raznolikem cvetju zazrti na morje, dočakajo zdravi in kleni spoštljivo starost.

Utrip njihovega vsakdanjika jim morda zmotimo pohodniki, glasnejši in taki, da jim po odhodu spet ostane le večna melodija njim tako dragega morja.

In ko se tako po svoje vključujemo v ta svet z našim pohodom, morda globlje pogledamo v kozarec, duši damo duška še drugače, lagodno in brezskrbno preživimo teden dni ob petju in plesu – na zaključku pa rečemo: »To so Kornati!«

Ob odhodu vedno znova razmišljamo: »Nikoli ni zadnjic – še pridemo.«

Ti Kornati, ta razgiban in hkrati prijeten dopust, so postali tako mikavni, da jih je vredno vedno znova obiskati in pripraviti vedno nove načrte.

Res je sprva veliko dela, skritega in takega, ki povzroča skrbi in še kaj, ob zaključku pa veselje za vse.

In kaj lahko povemo za pohod, ki ga načrtujemo v letu 1985? Ne veliko, vsaj kar tiče cene skoraj nič. Imamo le rezerviran termin – od 8. do 15. junija 1985. Kljub temu, da cena še ni znana upamo, da bo kot leta doslej »gužva«. Z vsemi članki in pripovedovanjem smo vas, dragi sodelavci, verjetno obširno seznanili s Kornati, tako, da pričakujemo udeležbo dosedanjih in novih pohodnikov.

S celotnimi pripravami in prijavi mi za izlet bomo letos pričeli že sorazmerno zgodaj, oziroma prej kot v preteklih letih. Udeležencem bi radi omogočili obročno odplačevanje. Ker bo cena gotovo višja kot je bila lani, bo obrok seveda več.

Predvidevamo, da bomo z zbiranjem prijav pričeli v mesecu oktobru, obročno odplačevanje pa z novembrom. Ker bo dokončna cena verjetno znana šele ob koncu letošnjega leta, morda pa še kasneje, bo vsemu

sledil še nekakšen obračun. Nič se ni dorečenega o prevozu do Zadra. Pri naših znancih v agenciji za letovanje bomo poskrbeli za prevoz in upamo, da bomo dobili najbolj ugodne ponudbe.

Lahko še napovemo, da za izlet v prihodnjem letu pripravljamo več posebnosti – presenečenj. Vedno je kaj novega za popestritev bivanja na Kornatih.

Letos torej vabimo vse planince – člane in ljubitelje planinstva, da se nam pridružijo in da v juniju 1985 skupaj odpotujemo na Kornate. Prijavite se pravočasno in pohitite, saj bomo prijave sprejemali le do določenega števila udeležencev – 80 potnikov. Toliko jih lahko sprejme ladja »Panonija«.

Prijavnice bodo tokrat objavljene v naših Informacijah in bodo tako v mesecu oktobru na voljo vsakomur.

Do takrat pa je seveda še dovolj časa za premislek!

Franček Perc

KORNATSKI SPOMINI

Vsak dan naša ladja pluje z otoka na otoček, na valovih ziblje se, kakor prazen sodček.

Na tej ladji so planinci, na Kornate so prišli, transversalo naredijo, sicer planinci bi ne bili.

Zjutraj od doma, zvečer pa nazaj, po samotnih otokih nabirajo čaj.

Sta varno vozila nas Vjeko in Miro, na Ižu prijetnem vsega na izbiro. Pri Rajku pijača in ples »kod Mandrača«, vsa družba vesela je pesmice pela.

Oskrbo odlično je nudil hotel Korinjak, so vsi se trudili, zadovoljen bil je vsak.

V slovo maškarado smo priredili,

to smeha bilo je, čistilko smo novo dobili.

Harmoniko svojo je Stane igral, od ranega jutra do pozne noči ni zmanjkalo viž mu, ne lastnih moči.

Je teden minil in enkratno poletje, mi pa nazaj v domače zavetje.

Panonija naša v pristanu že čaka, da v Zadar nas peljeta dva pomorščaka.

Smo se poslovili in še stisk roké, na svidenje spet – smo si obljubili.

V srcih pa naših ostal je spomin, na lepe pohode prek skal in planin.

Z vsakega vrha prekrasen pogled, če enkrat to vidiš želiš si ga spet...!

Planinka Berta

NAŠI KOLESARJI NA MARATONIH

MARATON FRANJA

Osem članov kolesarske sekcije Aero se je 22. julija udeležilo kolesarskega maratona Franja. Proga je bila dolga 155 kilometrov in je rekreativno-tekmovalna, saj vsak udeleženec dobi številko, na cilju pa mu izmerijo čas, ki ga je porabil za prevoženo pot.

Ob osmih zjutraj je 1888 kolesarjev začelo vrteti pedala iz Tacna v Ljubljano. Na Celovski cesti se je oblikovala kolona, dolga pet kilometrov, pri Brezovici pa je bil štart dirke in se je kolona še podaljšala. Vreme je bilo sončno brez vetra in primerno za vožnjo.

Najtežji del maratona je vzpon na Kladje, ki je dolg kar šest kilometrov. Spust s Kladja je nevaren, ker se štiri kilometre pelje po makadamu.

Na cilj, ki je bil v Tacnu, je letos pripeljalo 99 odstotkov vseh udeležencev.

Ker je maraton tekmovalni, je prav, da zapišemo še rezultate članov naše sekcije.

V skupini do 30 let je 237. mesto zasedel Boštjan Demšar, s časom 5:13,34 (29,471 km/h), 601. mesto – Bojan Vodlan, 664. mesto – Janez Črepinšek in 744. mesto Brane Rezar.

V skupini od 30 do 45 let je 66. mesto zasedel Igor Nunčič, s časom 4:55,04 (31,520 km/h), 545. mesto pa Ivan Srebot.

V skupini nad 45 let je 16. mesto zasedel Aco Ibrahimov, s časom 5:01,15 (30,871 km/h) in 116. mesto – Blaž Črepinšek.

MARATON TRI SRCA

25. avgusta je osem članov naše kolesarske sekcije nastopilo na maratonu Tri srca, dolgem 110 kilometrov.

Proga je potekala iz Radenc, prek Murske Sobote, Lendave in Ljutome- ra v Radence.

Vožnja po ravni prekmurski pokrajini je bila prijetna. Vsi udeleženci so 110 kilometrov prevozili brez večjih težav. Posebej pa se zahvaljujemo vodji in kolektivu avtoparka, ki so nam s prevozi omogočili sodelovanje na večini akcij.

MARATON PRIJATELJSTVA

Štirje člani sekcije so se 26. avgusta udeležili Maratona prijateljstva, dolgega 105 kilometrov. Proga je potekala iz Mozirja prek Vranskega, Kamnika in Črničva v Mozirje. Kljub slabemu vremenu – udeležence sta ovirala dež in veter, so vsi prispeli na cilj.

Igor Nunčič

ROKOMETAŠI PRED NOVO SEZONO

O naših rokometaših, če lahko tako imenujemo športnike, katerih pokrovitelj je že lep čas naša delovna organizacija, smo doslej v »Našem Aeru« bolj malo pisali. Zato se nam zdi prav, da vas tokrat, na začetku nove tekmovalne sezone informiramo o dogajanjih in razpoloženju v klubu.

Kljub izpadu naše članske ekipe iz I. zvezne rokometne lige ter nekaterim neljubim dogodkom v klubu in izven njega, smo v novi tekmovalni sezoni 1984/85 še bolj trdo in zagnano zgrabili za delo z željo, da okrepimo ugled in tradicijo celjskega rokometna ter povrnemo zaupanje vseh naših pristašev in prijateljev. K temu nas še posebej spodbuja zlata olimpijska medalja naše reprezentance v Los Angelesu, naslov najboljšega rokometnega kolektiva v Sloveniji v pretekli sezoni ter bližajoča se 40-letnica obstoja kluba, ki jo slavimo leta 1986.

Naši bližnji tekmovalni načrti so – uspešno nastopanje članske ekipe v II. zvezni rokometni ligi, z vrnitvijo v najvišji rang tekmovalja v jubilejnem letu 1986 ter osvojitve najvišjih pionirskih in mladinskih naslovov, kar je že tradicija celjskega rokometna. Tem ciljem bomo namenili vse naše moči, tako nova uprava in strokovno vodstvo kluba, kakor tudi vsi igralci, ki jih je v vseh selekcijah okoli 80. Posebno pozornost smo zato posvetili organizacijskemu in strokovnemu vodenju kluba! Precej časa smo izbirali trenerja I. ekipe in upamo, da je naš izbor (Slavko Bambir) pravilen. To že doka-

Spominski posnetek pred začetkom tekme UPRAVA : I. EKIPA

zujejo rezultati v pripravljalnem delu sezone in dobro razpoloženje v ekipi. Mlade selekcije rokometašev (pionirji in mladinci) so že po tradiciji udarna moč celjskega in slovenskega rokometna. To pa je tudi v prihodnje osnovna naloga sedanje trenerske ekipe (Goršič, Virt, Rovšnik), ki jo dopolnjujeta še pomočnik trenerja Slavko Ivežič in trener vseh vratarjev Milovan Tomič.

Po začetnih težavah in različnih naspotovanjih se tudi nova uprava klu-

ba vse bolj uspešno vključuje v svoje delo! Vsak član izvršnega odbora, ki je glavno operativno telo uprave in v katerem so v večini Aerovci, ima svoje posebno področje in zadolžitev, medtem ko so člani predsedstva, med njimi je nekaj znanih celjskih gospodarstvenikov in politikov, zadolženi za reševanje finančnih problemov kluba. Samo zagnanost in želja po uspehu

žal še zdaleč nista dovolj za uresničitev vseh naših ciljev! Trenutno zagotovljena finančna sredstva (ZTKO, DO Aero in vstopnina) namreč pokrivajo le okoli 60 do 70 odstotkov načrtovanih potreb. Ostali del sredstev je zaenkrat še vprašljiv, s tem pa seveda tudi naše načrtovano delo in ves »pogon«, ki je za to potreben.

Se nekaj besed o I. ekipi! Fantje trenirajo kot že dolgo ne, zavedajoč se odgovornosti do vseh delavcev Aera in neštetihih privržencev, ki ob dobrem delu in uspehih kluba zagotavljajo, da bo rokomet tudi v prihodnje ostal najkvalitetnejši in najpopularnejši moštveni šport v Celju. Zato še posebno pozornost posvečamo odnosom v I. ekipi ter vsakdanjemu življenju in počutju igralcev. Tudi piknik, ki smo ga pripravili na Gričku, je eden od takšnih prispevkov. Na »bojnem polju« (beri: rokometnem igrišču) smo se v začetku septembra pomerili člani uprave in igralci I. ekipe – v ROKOMETU! Seveda so bili tokrat igralci močnejši od uprave in zmagali s 27:15 (12:8). Žal pa so člani uprave ta dvoboj, ki bo v prihodnje tradicionalen, vzeli premalo resno in zavzeto, saj so ob odsotnosti nekateri svoji ključnih igralcev (Presinger, Marguč, Koren, Goršič, Krelj, Peunik) tekmo s težavami pripeljali do konca. Predstavljajte si svoje počutje, ko bi v napadu na vas »navalil« Anderluh in bi padali na Toplakove »finte«, v obrambi bi vas držala Kleč ali Ščurek, ko bi v »kontri« zaman hoteli ujeti Selčana ali Razgorja in bi iz oči v oči stali pred Lesjakom, Zupancem ali celo Tomičem!?

A. Š.

Igralci UPRAVE se mučijo v napadu

Naš »glavni« pri uspešnem izvajanju najstrožje kazni

PRVI TRNEK AERA '84

Na XIII. tekmovanju za PRVI TRNEK AERA se je 15. septembra na Šmartinskem jezeru zbralo 44 naših ribičev. O vzdušju in dogodkih pričajo posnetki, med samim tekmovanjem pa tudi »športnega duha« ni manjkalo.

naš aero 170

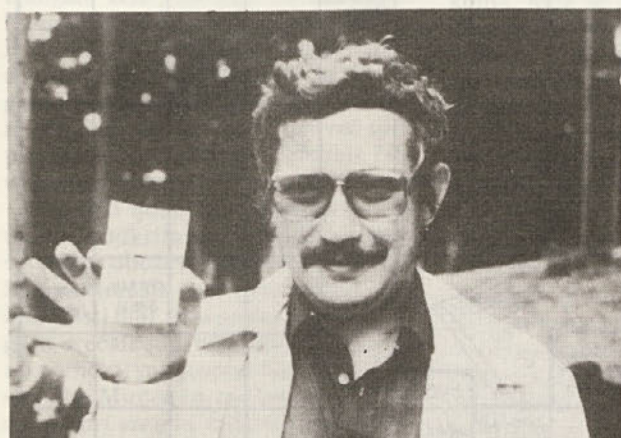
Največja riba

Pokal zmagovalcu

Koliko bo »potegnila« tehtnica?

Najmanjša riba

Vrstni red ribičev z ulovom:

Mesto	Rib	Gramov	Točk
1. Roman Ramšak, Kemija Šempeter I.	19	754	773
2. Drago Kunej, Grafika	7	518	525
3. Miran Dobovišek, Kemija Vzdrževanje I.	6	388	394
4. Gusti Maček, Grafika	5	355	360
5. Brane Pančur, Kemija Šempeter IV.	4	271	275
6. Drago Pušnik, Knjigotisk	18	252	270
7. Boris Tomšič, Kemija Vzdrževanje II.	4	260	264
8. Maks Nidorfer, Fotostavek	7	130	137
9. Jože Koštomaj, Kemija Celje	8	102	110
10. Jože Cotič, Kemija Šempeter II.	7	90	97
11.–12. Mato Pavlič, Kemija Šempeter III.	6	78	84
11.–12. Dani Zagoričnik, Kemija Šempeter III.	6	78	84
13. Ivan Zohar, Kemija Šempeter I.	2	64	66
14. Milan Podlunšek, NO	2	34	36
15. Milan Seničar, NO	1	26	27
16. Gabrijel Pintar, Kemija Vzdrževanje II.	1	16	17

EKIPE:

1. DSSS– Kombinirana ekipa	1166 točk	7. Kemija Šempeter IV.	275 točk
2. Grafika	885 točk	8. Knjigotisk	270 točk
3. Kemija Šempeter I.	839 točk	9. Kemija Šempeter III.	168 točk
4. Kemija Vzdrževanje I.	394 točk	10. Fotostavek	137 točk
5. Jasnit	352 točk	11. Kemija Šempeter II.	97 točk
6. Kemija Vzdrževanje II.	281 točk	12. NO	63 točk

PREBERITE, NE BO VAM ŽAL

Pri Pomurski založbi je lani izšel roman Ileana Vulescu, mlajše romunske pisateljice, z naslovom – ČLOVEK ČLOVEKU.

Gre za zahtevno delo, ki bralcu dopušča veliko možnosti za razmišljanje o sebi, svojem življenju in življenjskih odločitvah. To je zgodba Sinziane Hangan, žene, matere, zdravnice in ljubice. Za pripovedjo o njenih velikih ljubeznih, ljubezni do dela in ljubezni do različnih moških, se ne skriva le golo portretiranje Sinzianine podobe in številnih drugih likov, temveč tudi poglobljeno prodiranje v globine človekovega duha.

O svojih ljubeznih pravi junakinja takole: »Odkrila sem vzvišeno lepoto v svojem oboževanju, gospod doktor Murgu, srečala sem tebe? Pavel moj ljubi, čisti fant, ki si prišel iz kraljestva gora, srečala sem tebe Emil, svojo edino pomoto, vas gospod Nini Naiculescu, tebe Mircea in vse vas ljubim, vsi ste mi pri srcu in rada vas prebiram, ne sramujem se biti z vami, a njega (Gheorghija) nisem našla v nobenem izmed vas in čutim, vem, da ga nikoli v nikomer ne bom več srečala.«

In kakšni so bili notranji boji te predane zdravnice, dobre matere – vzgojiteljice, skoraj idealne ženske, ki jo zaradi njenih številnih notranjih oblik ljubijo malodane vsi. Daniel je bil veliko prestar zanjo, zaradi Vladimiresca ni hotela žrtvovati zakona, ki ga je bila komaj sklenila, za Murga pa ni hotela žrtvovati svoje družine in ga odtegniti od njegove žene in otrok.

Roman ČLOVEK ČLOVEKU je roman o ljubezni, morda zgrešeni, a tudi zmagi samogibnega obstajanja. Zaveš o takem obstajanju pa glavno junakinjo pripelje tudi do odločitve, da izbere človeka, ki ga spoštuje – a ne ljubi. Pred vami je roman, za katerega vam iskreno lahko rečemo – preberite, ne bo vam žal, saj boste ob koncu bogatejši za marsikatero življenjsko spoznanje.

Roman nemške pisateljice Alice Ekert-Rotholz – RIŽ IZ SREBRNIH SKLEDIC je izšel lani pri Založbi obzorja Maribor.

Roman RIŽ IZ SREBRNIH SKLEDIC je zgodba o eksotičnem, za Evropejca posebno zanimivem okolju

Dalnega vzhoda. Prizorišče dogajanja je Siam, današnja Tajska. To daljno deželo avtorica dobro pozna, saj je v njej živel več let. V ospredju dogodkov je družina hamburškega trgovca, ki ima poslovno podružnico v Bangkoku. Po dolgih letih obišče moža, ki se je na Tajsko umaknil pred nenaklonjenostjo nacistov, žena z dvema otrokoma. Mož se je medtem zapletel z lepo mešanko, ki zdaj spletari proti njegovi ženi, kitajska strežnica pa tako vzljubi njegovo malo hčerkico, da jo ugrabi. Trgovčev stric, ki živi v istem kraju, je poročen z bogato Siamko. Zanimiv je opis življenjske poti njegovih otrok – mešanec.

V romanu nastopa vrsta različnih značajev in različnih narodnosti priseljencev in domačinov, Kitajcev in Malajcev. Roman je precej obsežno delo, v katerem je prikazano veliko poznavanje krajevnih razmer in ljudi.

Prežet je z velikim smislom za stvarnost, hkrati pa so mu tuje vse poenostavitve, sicer tako značilne za literaturo te vrste. Ob branju romana čutimo avtoričino veliko psihološko in splošno kulturno razgledanost. Njeni junaki so plastični, daleč od navadnih serijskih portretov, ki jih sicer srečujemo na straneh te čisto posebne tematske zvrsti današnjega leposlovja. Značilno za široko razumevanje ljudi, ki niso ne dobri in ne slabi, temveč samo srečni ali nesrečni. Njihove življenjske zgodbe potekajo v orientalsko pisanim svetu: v palačah, beznicah, igralnicah, pristaniščih, trgovskih hišah ter kitajskih tržnicah.

Roman je lahko bralen, s privlačnimi opisi krajev in ljudi, ki so za nas Evropejce še posebej skrivnostni in zato seveda zelo zanimivi.

Roman Michaela Burka – VZEMI VSAJ LJUBEZEN je izšel lani pri založbi Lipa Koper.

Sodobnega nemškega pisatelja Michaela Burka poznamo kot avtorja izredno privlačnih del, ki izhajajo v visokih nakladah in jih bralci dobesedno razgrabijo.

V romanu VZEMI VSAJ LJUBEZEN nas avtor vodi v različne dežele Evrope, Amerike in celo v Izrael. Glavni junak je Stefan Andersen, ki je v poklicu izredno uspešen mož in je dosegel največ, kar je bilo mogoče. Ukvarja se z modno konfekcijsko in-

dustrijo. Sodi v tretjo generacijo družine, ki je ustvarila veliko bogastvo v tekstilni industriji. Na poti k uspehu ga spremljajo tri ženske: ljubezni željna Ethel v Londonu, mlada Veronique v Parizu in čustvena, lepa Joana iz New Jorka, najnežnejša med njimi, Židinja, ki ne more pozabiti tragične ušode svojih staršev v nacistični Nemčiji.

In prav zaradi te deklice, Stefan tvega svoje življenje in skoraj zaigra uspeh v poklicu. Njegovo življenje se spremeni. Joana ga je očarala tako močno, da se je odrekel celo pokvarjenemu očetu, ki je bil nacistični funkcionar in je brezobzirno koval svoj uspeh v letih, ko so drugi trpeli. Spopada se z očetom – do poslednje odločitve, ko ga preda oblastem in odpotuje skupaj z Joan v Izrael.

Skratka, tipičen Burkov roman, z napetim, skoraj fantastičnim razpletom dogodkov, ki bralce ves čas drži v napetosti in ga prav zato pritegne k branju.

Celje - skladišče
D-Per

452/1984

1119841830,7

COBISS •